

Pecyn gwybodaeth Cyfarwyddwyr newydd

Wyt ti'n angerddol am ddatblygu
gweithlu addysg cyfrwng Cymraeg
a dwyieithog ar gyfer ein hysgolion?

Coleg Cymraeg Cenedlaethol

Gwahoddir ceisiadau am Gyfarwyddwr newydd i wasanaethu ar Fwrdd Cyfarwyddwyr y Coleg Cymraeg Cenedlaethol

Mae hwn yn gyfle cyffrous i unigolyn sydd yn awyddus i ddefnyddio'i sgiliau a phrofiadau i ymuno â thîm sy'n arwain corff cynllunio cenedlaethol uchelgeisiol sydd â'r Gymraeg wrth wraidd ei bwrpas a'i weledigaeth.

Mae'r Coleg Cymraeg yn creu cyfleoedd hyfforddi ac astudio yn y Gymraeg drwy weithio gyda cholegau addysg bellach, prifysgolion, darparwyr prentisiaethau a chyflogwyr. Ry'n ni'n ysbrydoli ac yn annog pawb i ddefnyddio'u sgiliau Cymraeg.

Nod y Coleg yw adeiladu system addysg a hyfforddiant Cymraeg a dwyieithog sy'n agored i bawb ac i ddatblygu gweithluoedd dwyieithog.

Rydym yn chwilio yn benodol am unigolyn sydd â phrofiad o arwain yn strategol, sydd â phrofiad o gynlluniau i hyfforddi a datblygu'r gweithlu addysg, a/neu brofiad ymarferol a diweddar o'r sector ysgolion uwchradd.

Mae'r Coleg hefyd yn awyddus i sicrhau bod gennym Fwrdd sydd yn adlewyrchu poblogaeth Cymru gyfan. Byddwn yn croesawu yn enwedig geisiadau gan bobl ddu ac Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig.

Bydd y penodiad yn cychwyn ym mis Mai 2023 am dymor o bedair blynedd, gyda'r cyfle i wasanaethu am dymor pellach o bedair blynedd.

Gwybodaeth Gefndir

Mae'n cyfraniad ni tuag at wireddu targedau Cymraeg 2050 y Llywodraeth yn allweddol.

Gweledigaeth y Coleg yw fod y Gymraeg yn rhan o batrwm dysgu gydol oes pobl Cymru. Mae hon yn weledigaeth arloesol a fydd yn sicrhau fod y Coleg yn gwneud cyfraniad sylweddol at dargedau [Strategaeth Cymraeg 2050](#) yn y sector addysg ôl-orfodol.

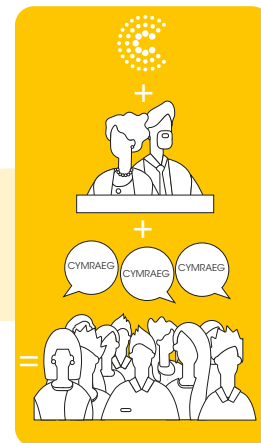
Rydym yn gorff cynllunio strategol a chenedlaethol, gyda'r Gymraeg wrth wraidd ein pwrpas a'n gweledigaeth. Lansiwyd ein [Cynllun Strategol](#) pum mlynedd newydd ym mis Chwefror 2020; strategaeth a fydd yn adeiladu ar gyflawniadau'r Coleg ers ein sefydlu ac yn sail i raglen waith y Coleg dros y blynyddoedd nesaf.

Y degawd cyntaf

Sefydlwyd y Coleg yn 2011 yn dilyn penderfyniad polisi Llywodraeth Cymru i greu sefydliad cenedlaethol i gynllunio a chydlynu darpariaeth cyfrwng Cymraeg yn y prifysgolion, gan weithredu ar sail yr egwyddor bod modd trin a thrafod unrhyw ddisgyblaeth academiaidd neu alwedigaethol yn y Gymraeg.

Mae cynnydd sylweddol wedi bod o safbwynt ystod y ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg yn ein prifysgolion dros y degawd diwethaf a bellach mae cymuned gref o ddarlithwyr ac addysgwyr cyfrwng Cymraeg yn gweithio yn ein prifysgolion ledled Cymru. **O ganlyniad i'r cynnydd yn y ddarpariaeth a'r nifer o ddarlithwyr ac addysgwyr, ers sefydlu'r Coleg mae cynnydd o dros 2,000 yn y nifer o fyfyrwyr llawn-amser sy'n astudio rhywfaint o'u cwrs drwy gyfrwng y Gymraeg a chynnydd o oddeutu 400 yn y nifer sy'n astudio traean neu ragor o'u cwrs gradd drwy gyfrwng y Gymraeg.** Nod y Coleg yw cynnal ac adeiladu ar y cynnydd hwn dros y cyfnod nesaf ac wrth i ni gychwyn degawd newydd mae gennym gynlluniau cyffrous i ddenu cynulleidfaoedd newydd at addysg uwch cyfrwng Cymraeg a dwyieithog.

Ymestyn cyfrifoldebau'r Coleg

Yn dilyn adolygiad yn 2016/17, penderfynodd Llywodraeth Cymru i ymestyn cyfrifoldebau'r Coleg i gynnwys y sectorau addysg bellach a phrentisiaethau. Mae hyn yn cynnig cyfle arloesol i wreiddio'r Gymraeg mewn colegau addysg bellach ac mewn gweithleoedd ar draws Cymru i raddau nas welwyd o'r blaen.

Yn wahanol i'r sector addysg uwch, mae'r holl ddysgwyr a hyfforddai yn y sectorau hyn yn gynulleidfa darged i'r Coleg o'r dechrau ac felly mae'r cynlluniau sydd wedi eu datblygu yn seiliedig ar fodel cyfannol sydd yn darparu cyfleoedd hyfforddiant sgiliau iaith Gymraeg i bob dysgwr. O ystyried y niferoedd o ddysgwyr a hyfforddeion sy'n cofrestru bob blwyddyn yn y sector ôl-16, a'u cyswllt uniongyrchol â'r economi, cyflogaeth, gwasanaethau cyhoeddus a chymunedau Cymru, mae cyfle euraidd i wneud cyfraniad sylweddol at gyrraedd targedau [Strategaeth Cymraeg 2050](#) yn ogystal â gwreiddu strategaethau Llywodraeth Cymru mewn meysydd eraill.

Ceir rhagor o wybodaeth am [waith y Coleg yn y sector ôl-16](#) ar wefan y Coleg.

Mae'r Coleg hefyd yn awyddus i sicrhau bod gennym Fwrdd sydd yn adlewyrchu poblogaeth Cymru gyfan.

Materion strategol allweddol

Mae nifer o faterion allweddol a fydd yn effeithio ar y Coleg dros y blynyddoedd i ddod:

- **Polisi Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru**
- **Sefydlu'r Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil (CTER)**
- **Y Ddeddf Addysg Gymraeg arfaethedig**
- **Yr angen i greu gweithluoedd dwyieithog, er enghraifft yn y meysydd Addysg, a Iechyd a Gofal Cymdeithasol**

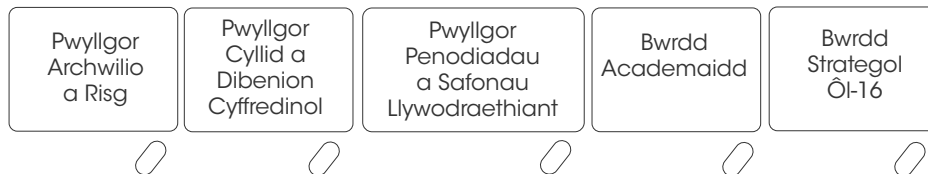
Bwrdd Cyfarwyddwyr y Coleg Cymraeg Cenedlaethol

Mae Bwrdd Cyfarwyddwyr y Coleg yn cynnwys deuddeg o aelodau sy'n cael eu penodi drwy broses agored drwy hysbysebu. Cadeirydd y Bwrdd yw Dr Aled Eirug.

Mae'r Bwrdd yn darparu arweiniad a chyfeiriad i'r sefydliad trwy bennu cynlluniau, cytuno ar sut a ble y caiff adnoddau eu defnyddio, a thrwy adolygu cynnydd gwaith y Coleg, gan graffu ar sut y mae'n cael ei gyflawni. Mae'r Bwrdd yn cydweithio'n agos â'r Prif Weithredwr a'r rheolwyr wrth gyflawni ei rôl.

Mae'r Bwrdd yn dirprwyo rhai o'i gyfrifoldebau i is-bwyllgorau sefydlog, sef:

Mae gan y Coleg dîm o staff canolog, wedi eu lleoli mewn swyddfeydd yng Nghaerfyrddin, Caerdydd, Aberystwyth a Bangor.

Rhaid i'r Bwrdd sicrhau bod y nodau a'r amcanion a bennwyd gan Lywodraeth Cymru drwy'r llythyr grant blynyddol yn cael eu bodloni a bod y sefydliad yn cael ei redeg yn dda a'i fod yn atebol. Yn gyfansoddiadol, y mae'r Coleg yn gwmni cyfyngedig drwy warant ac mae hefyd wedi cofrestru fel elusen.

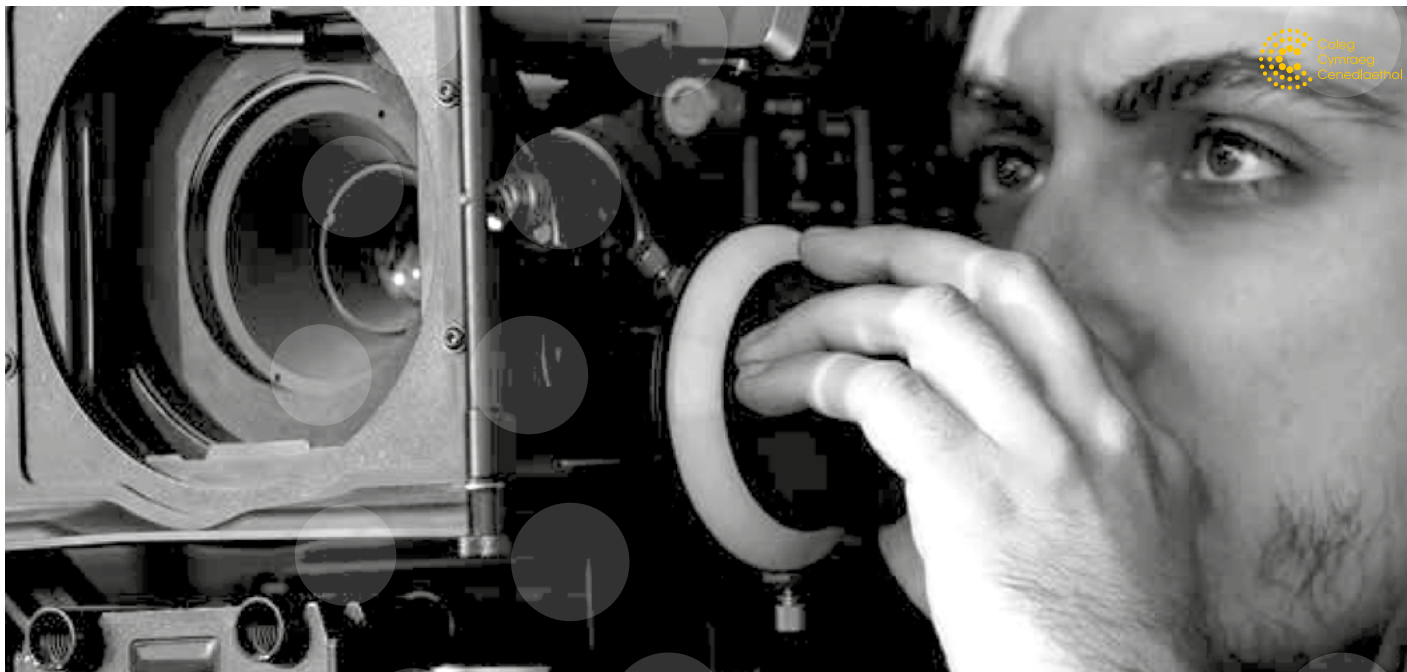
Bwrdd Cyfarwyddwyr y Coleg Cymraeg Cenedlaethol

Ceir mwy o fanylion am y Coleg, gan gynnwys y canlynol, ar ein [gwefan](#):

- [Memorandwm ac Erthyglau Cymdeithasu](#);
- [Adroddiad Blynnyddol y Coleg](#);
- [Cynllun Strategol y Coleg](#);
- [Y Cynllun Academaidd Addysg Uwch](#);
- [Y Cynllun Gweithredu Addysg Bellach](#);
- Gwybodaeth am y [Bwrdd Cyfarwyddwyr](#) a'i is-bwyllgorau;
- Gwybodaeth am [grantiau a chynlluniau cefnogi prosiectau](#), cynllun y [Darlithwyr Cysylltiol](#), y [Cynllun Gwreiddio](#), a gweithgareddau cynllunio academaidd y Coleg;
- Gwybodaeth am [ysgoloriaethau israddedig](#) ac [ysgoloriaethau ymchwil ôl-raddedig](#) y Coleg;
- Manylion am gynlluniau [aelodaeth y Coleg](#).

Cyfarwyddwyr presennol y Coleg yw:

Dr Aled Eirug (Cadeirydd)	Gwilym Dyfri Jones	William Callaway	Pedr ap Llwyd	Linos Roberts	Nia Elias
Angharad Lloyd Williams	Meri Huws	Yr Athro Anwen Jones	Ann Beynon	Yr Athro Enlli Thomas	Rhys Evans

Wyt ti'n arweinydd gyda phrofiad
o lywodraethiant effeithiol a
dealltwriaeth o fydd addysg?

Gofynion profiad ac arbenigeddau

Er mwyn sicrhau bod y Bwrdd yn gallu diwallu ei gyfrifoldebau'n gywir ac yn effeithiol, y mae disgwyl i'r corff o Gyfarwyddwyr ddod ag amrywiaeth o sgiliau a phrofiad i'r Bwrdd. Mae gan y Cyfarwyddwyr presennol gyfoeth o brofiad rhyngddynt mewn nifer o feysydd, gan gynnwys ym maes addysg uwch ac addysg bellach.

Mae'r Coleg yn ymrwymedig i gefnogi cynllun Llywodraeth Cymru i ddatblygu'r Gweithlu Cymraeg mewn Addysg, ac felly rydym yn chwilio i benodi Cyfarwyddwr sydd â gwybodaeth a phrofiad o ddatblygu gweithlu ac o faes addysg gychwynnol athrawon. Rydym hefyd yn awyddus i wella a chryfhau dilyniant rhwng cyfnodau allweddol dysgu yn y gyfundrefn addysg, ac felly croesewir ceisiadau hefyd oddi wrth unigolion sydd â phrofiad ymarferol a diweddar o'r sector addysg uwchradd, ac yn enwedig ysgolion sydd â chweched dosbarth.

Rydym felly yn chwilio am unigolyn sydd:

- yn gallu arwain yn strategol ar lefel uchel;
- â phrofiad o hyfforddi a datblygu'r gweithlu addysg;
- a/neu brofiad ymarferol a diweddar o'r sector addysg uwchradd.

Mae'r Coleg hefyd yn awyddus i sicrhau bod gennym Fwrdd sydd yn adlewyrchu poblogaeth Cymru gyfan a byddwn yn croesawu ceisiadau gan unigolion o ystod eang o oeddrannau, ardaloedd daearyddol, cefndiroedd a chymunedau amrywiol. Byddwn yn croesawu ceisiadau gan bobl ddu ac Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig yn benodol.

Manyleb rôl Cyfarwyddwr

Mae rôl Cyfarwyddwr yn cynnwys:

- Paratoi ar gyfer, a mynychu, pob cyfarfod o'r Bwrdd a chyfrannu at, a bod yn rhan o, benderfyniadau allweddol yn ymwneud â strategaeth y Coleg;
- Gweithio'n agos â'r Cadeirydd a'r Prif Weithredwr wrth roi cyngor ac anogaeth i'r Coleg mewn perthynas â llunio, datblygu a gweithredu polisi a chyflawni ei gyfrifoldebau a'i amcanion;
- Rhoi cyngor awdurdodol ac amserol i'r Cadeirydd a'r Prif Weithredwr yn ôl y gofyn rhwng cyfarfodydd;
- Fel aelodau unigol, cadeirio neu fod yn aelodau o bwyllgorau sefydlog y Bwrdd a'r Coleg yn ôl yr angen;
- Cyfrannu at effeithiolrwydd cyffredinol y Bwrdd a'i bwyllgorau, a chynnal safonau uchaf llywodraethu corfforaethol, unplygrwydd a thegwch;
- Cyfrannu at sicrhau bod y Coleg yn gweithio'n effeithiol gyda a thrwy sefydliadau addysg uwch ac addysg bellach Cymru a phob corff priodol arall.

Manyleb Person

- Gallu i feddwl a gwneud penderfyniadau yn strategol ar draws ystod eang o faterion cymhleth, yn ogystal â gallu gweithio'n dda fel tîm er mwyn cynorthwyo i gyflawni penderfyniadau y cytunir arnynt;
- Gallu cyfathrebu'n dda ar lefel Bwrdd;
- Ymrwymiad i sicrhau gwasanaeth o'r ansawdd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd uchaf;
- Dealltwriaeth o addysg ôl-orfodol cyfrwng Gymraeg;
- Gallu cysylltu'r ddealltwriaeth honno am addysg ôl-orfodol yn ehangach ag anghenion cymdeithasol, economaidd a diwylliannol Cymru, ac â buddiannau'r iaith Gymraeg ac anghenion unigolion, cymunedau a chyflogwyr;
- Ymrwymiad dangosadwy i Saith Egwyddor Bywyd Cyhoeddus (Nolan) a dealltwriaeth glir ac ymrwymiad i faterion cydraddoldeb a pharodrwydd i herio gweithdrefnau gwahaniaethol;
- Ymrwymiad i weithredu er budd y Coleg yn gyntaf, a rhoi unrhyw rwymedigaethau neu ddiddordebau eraill sydd ganddynt yn ail wrth iddynt weithredu eu dyletswyddau fel Cyfarwyddwr o'r Coleg;
- Ymrwymiad i nodau'r Coleg o ddatblygu a chynyddu darpariaeth addysg ôl-orfodol drwy gyfrwng y Gymraeg ac yn gefnogol i ethos y Coleg fel sefydliad sydd yn gweithredu drwy gyfrwng y Gymraeg;
- Amser i ymrwymo yn llawn i'w rôl fel Cyfarwyddwr o'r Coleg, yn cynnwys paratoi ar gyfer a mynychu cyfarfodydd.

Am ragor o wybodaeth cer i
www.colegcymraeg.ac.uk/cyfarwyddwrnewydd

Manylion eraill

Tymor y penodiad

7 Mai 2023 – 16 Mai 2027. Penodir Cyfarwyddwyr am gyfnod o bedair blynedd, gyda'r posibilrwydd o wasanaethu am un tymor pellach.

Ymrwymiad o ran amser

Disgwylir y bydd angen i Gyfarwyddwyr neilltuo'r hyn sy'n cyfateb yn fras i oddeutu un diwrnod y mis i'r Coleg.

Iaith weithredol y Coleg

Cymraeg yw iaith weithredol y Coleg. Cynhelir holl gyfarfodydd y Coleg yn y Gymraeg, gan ddarparu cyfleusterau cyfieithu-ar-y-pryd, yn ogystal â phapurau perthnasol yn y Saesneg pan fydd angen. Byddai'r Coleg yn croesawu ceisiadau gan bobl nad sy'n siarad Cymraeg ar hyn o bryd.

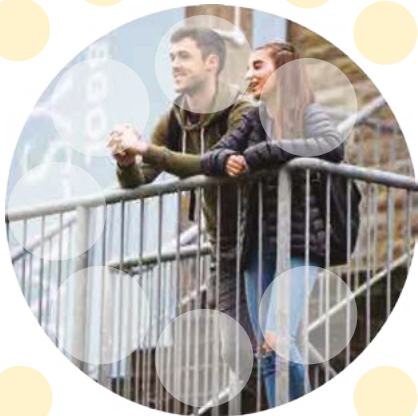
Cydnabyddiaeth a Threuliau

Rôl ddi-dâl yw hon. Fodd bynnag, byddwch yn gallu hawlio treuliau teithio a threuliau rhesymol eraill a all godi wrth wneud gwaith ar ran y Coleg.

Datgan buddiannau

Dylai ymgeiswyr ddatgan unrhyw fuddiannau personol, proffesiynol neu fusnes a all ddylanwadu ar eu barn wrth gyflawni rôl Cyfarwyddwr o'r Coleg.

Gwneud Cais

Croesewir ceisiadau gan bob rhan o'r gymuned. Bydd egwyddorion cystadleuaeth deg ac agored yn cael eu gweithredu a gwneir y penodiad ar sail teilyngdod.

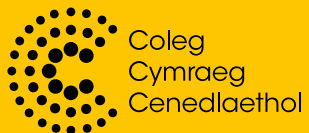
Gofynnir i'r sawl sydd â diddordeb ymgeisio i gysylltu gyda Dylan Phillips, Ysgrifennydd y Coleg, erbyn **17 Mawrth 2023** (e-bost d.phillips@colegcymraeg.ac.uk) i drefnu sgwrs ffôn i drafod rôl Cyfarwyddwr ymhellach.

Dylid gwneud ceisiadau drwy lenwi'r [ffurflen gais](#) sydd i'w gweld ar wefan y Coleg, a dylai gael ei dychwelyd dros e-bost at d.phillips@colegcymraeg.ac.uk.

Dylid hefyd llenwi a dychwelyd y ffurflen fonitro cyfle cyfartal.

Y dyddiad cau yw **12.00 ar ddydd Gwener, 24 Mawrth 2023**. Ni fydd ffurflenni cais a dderbynnir ar ôl y dyddiad hwn yn cael eu hystyried.

Cynhelir cyfweiliadau ar ddydd Mercher, **26 Ebrill 2023 yng Nghaerfyrddin**. Bydd y panel cyfweld yn cynnwys aelodau Pwyllgor Penodiadau a Safonau Llywodraethiant y Coleg, dan gadeiryddiaeth Rhian Huws Williams. Disgwylir i'r rheiny y rhoddir gwahoddiad iddynt ddod i gyfweiliad ddangos sut y maen nhw'n bodloni'r gofynion a restrir yn y manylebau rôl a pherson drwy ddefnyddio enghreifftiau a thystiolaeth.

Coleg Cymraeg Cenedlaethol,
Y Llwyfan, Heol y Coleg,
Caerfyrddin, SA31 3EQ
@colegcymraeg colegcymraeg.ac.uk

CYMRAG

